

'Vrede laat Ik na'

*Franciscus van Assisi zegt:
'Werk om vrede te stichten!'
Maar er is geen echte vrede zonder waarheid.
Er kan geen vrede zijn
wanneer iedereen zijn eigen maatstaf is,
wanneer iedereen altijd en alleen zijn eigen recht kan opeisen,
zonder zich gelijktijdig te ontfermen
over het welzijn van anderen, van iedereen,
beginnend bij de natuur
die de mensen op deze wereld verbindt'.*

(Paus Franciscus in een toespraak tot de ambassadeurs bij de Heilige Stoel)

Lezing: Handelingen 15, 1-2.22-29

In die dagen verkondigden enige mensen die van Judea waren gekomen, aan de broeders de leer: 'Indien ge u niet naar Mozaïsch gebruik laat besnijden, kunt ge niet gered worden.' Toen hierover onenigheid ontstond en Paulus en Barnabas in een felle woordenwisseling met hen raakten, droeg men Paulus en Barnabas en enkele andere leden van de gemeente op met deze strijdvraag naar de apostelen en oudsten in Jeruzalem te gaan. Dezen besloten samen met de hele gemeente enige mannen uit hun midden te kiezen en met Paulus en Barnabas naar Antiochië te sturen: Judas, bijgenaamd Barsabbas, en Silas, mannen van aanzien onder de broeders, en hun het volgende schrijven mee te geven: 'De apostelen en de oudsten zenden hun broederlijke groet aan de broeders uit de heidenen in Antiochië, Syrië en Cilicië. Daar wij gehoord hebben dat sommigen van ons u door woorden in verwarring hebben gebracht en uw gemoederen hebben verontrust, zonder dat ze van ons enige opdracht hadden gekregen, hebben wij eenstemmig besloten enige mannen uit te kiezen en naar u toe te sturen, in gezelschap van onze dierbare Barnabas en Paulus, mensen die zich geheel en al hebben ingezet voor de naam van onze Heer Jezus Christus. Wij hebben dus Judas en Silas afgevaardigd die ook mondeling hetzelfde zullen overbrengen. De heilige Geest en wij hebben namelijk besloten u geen zwaardere last op te leggen dan het strikt noodzakelijke: namelijk u te onthouden van spijzen die aan afgoden geofferd zijn, van bloed, van verstikt vlees en van ontucht. Als gij uzelf daarvoor in acht neemt zal het u goed gaan. Vaarwel!'

Evangelie: Johannes 14, 23-29

In die tijd zei Jezus tot zijn leerlingen: 'Als iemand Mij liefheeft, zal hij mijn woord onderhouden; mijn Vader zal hem liefhebben en Wij zullen tot hem komen en verblijf bij hem nemen. Wie Mij niet liefheeft onderhoudt mijn woorden niet; en het woord dat gij hoort is niet van Mij maar van de Vader die Mij gezonden heeft. Dit zeg Ik u terwijl Ik nog bij u ben, maar de Helper, de heilige Geest die de Vader in mijn Naam zal zenden, Hij zal u alles leren en u alles in herinnering brengen wat Ik u gezegd heb. Vrede laat Ik u na; mijn vrede geef Ik u. Niet zoals de wereld die geeft, geef Ik hem u. Laat uw hart niet verontrust of kleinmoedig worden. Gij hebt Mij horen zeggen: Ik ga heen, maar Ik keer tot u terug. Als gij Mij zoudt liefhebben, zoudt gij er blij om zijn dat Ik naar de Vader ga, want de Vader is groter dan Ik. Nu, eer het gebeurt zeg Ik het u, opdat gij, wanneer het gebeurt, zult geloven'.

Overweging

De Paastijd loopt ten einde. Alle grote gebeurtenissen zijn al de revue gepasseerd: wat hebben we al niet gezien sinds die ochtend van de Verrijzenis!

Het ongeloof van Thomas, de verbijsterde Maria van Magdala wanneer ze de tuinman meent te zien, de verwarring van de leerlingen bij het verhaal van de heilige vrouwen, de teleurstelling dat alles voor niets is geweest van de leerlingen die teruggaan naar hun dorp Emmaus.

Maar wat we ook zagen, en vooral, was het geloof, de overgave, de liefde voor het teruggevonden leven: de Apostelen, de vrouwen die de boodschap brengen, de menigte - 500 zegt de Schrift - die Hem in levende lijve zagen. Al die mensen die getuigen dat Hij verrezen is.

De verhalen die we hoorden in de Evangelielezingen trekken de conclusie uit wat er gebeurd is, maar geven ook goede raad hoe met die rijkdom om te gaan.

Hij had het voorzien: alléén, zullen jullie er niet uitkomen: ik zal jullie een helper zenden om alles te begrijpen.

Wanneer ik er niet meer ben moeten jullie mijn woord onderhouden opdat je in staat zult zijn in liefde met elkaar om te gaan. "Vrede laat ik jullie na. Mijn vrede geef ik U".

Laten we het daar maar eens over hebben zegt de Liturgie van deze dag!

Wat is er allemaal niet gebeurd: in de eerste lezing uit de Handelingen zijn we zo'n tien jaar later. Her en der zijn er al kleine geloofsgemeenschappen ontstaan door de prediking van het Paasgebeuren. Dan zien we hoe alles niet vanzelf gaat! De harde werkelijkheid zal de eensgezindheid, de broederlijke liefde, het respect voor elkaar op de proef stellen.

"Mijn vrede geef ik U": het was niet zo maar een geschenk dat voor eens en altijd gegeven werd! Hoe zijn ze daar mee omgegaan?

Het eerste wat ons opvalt is dat het verhaal van de Handelingen van de Apostelen uiterst actueel is : we hebben voorbeelden te over in onze tijd, in onze kerk, in onze omgeving.

Zoals vaak begint de onenigheid met een ogenschijnlijk klein meningsverschil: de toeloop van gelovigen die niet van joodse oorsprong zijn. De heidenen. Dit wekt het ongenoegen op van de nog joodse meerderheid.

Dit was een beetje de schuld van Paulus: hij was het die als eerste het Woord was gaan verkondigen over de grenzen van de invloedssfeer van de oprechte Joden. Hij en zijn collega Barnabas accepteerden de nieuwkomers in de gemeenschap zonder hun de last van de joodse gebruiken op te leggen. Dat was onaanvaardbaar voor de orthodox- joodse christenen: hoe kun je zo ontrouw zijn aan de Wet die Mozes van Godswege aan het volk had gegeven ? Of de heidenen nemen dit ook aan of ze kunnen geen deel uitmaken van onze gemeenschap : alle ingrediënten voor een fikse ruzie zijn aanwezig.

Paulus houdt voet bij stuk en verdedigt "zijn" heidenen, van de andere kant willen de bekeerde joden niets loslaten van hun heilig erfgoed...

"Mijn vrede geef ik U". De beloofde Helper zal hard nodig zijn om tot een oplossing te komen.

Niets nieuws onder de zon ! Het is alsof het een hedendaags conflict is: iedereen is overtuigd van zijn goed recht en houdt halsstarrig vast aan wat zijn "waarheid" is.

Oplossingen zijn er genoeg: het meest simpele is nog de verschillen te constateren en om alle geruzie te voorkomen gaat ieder zijn eigen weg: een Bisschop sluit een kerk ? Nou dan gaan we door zonder hem. Maar, en dat hebben we al vaak gezien, een scheiding loopt zelden positief uit voor geen der beide partijen.

Als het dan geen scheiding wordt met wederzijds goedvinden, dan wordt het vechten. De sterkste zal winnen en de ander zal zich onderwerpen of vertrekt.

'Mijn vrede geef ik U": nee, het was geen cadeau dat Hij ons gaf, een geschenk uit de hemel... Het wordt de taak van de christengemeenschap deze te verwerklijken.

En dat is nu precies wat de jonge kerk gaat doen - en daarin is voor ons "moderne gelovigen" nog steeds een voorbeeld. Ze gaan met elkaar aan tafel zitten en de zaak uitpraten met de hulp van gekozen mannen om naar een oplossing te zoeken. En dit is waar, niet alleen voor conflicten in de kerk maar evenzeer voor groepen waar we deel van uitmaken: in ons beroepsleven, in onze families. Daar waar tegenstellingen zijn, onbegrip en waar men altijd denkt gelijk te hebben kunnen we ons standpunt verdedigen maar op voorwaarde dat er ruimte blijft om elkaar naderbij te komen.

In de eerste lezing krijgen we een merkwaardige conclusie van het gesprek: “De heilige Geest en wij hebben besloten u geen zwaardere last op te leggen dan het strikt noodzakelijke”. Ze hadden begrepen wat Jezus bedoelde toen hij een Helper beloofde. In onze onderhandelingen over de toekomst van onze Kerk en ons klooster - soms heel technische problemen- worden we bijgestaan door een adviseur die op zijn visitekaartje zich “verder-brenger” noemt. En terecht. Een mooie titel voor iemand die op competente wijze je helpt op de lange weg naar een besluit. Voor ons, gelovigen, is de Heilige Geest de “verder-brenger”.

In meer dan één conflict in de kerk herkennen we de posities die worden ingenomen door mensen die in een eerste opwelling wellicht zeggen: “Met jullie is niet te praten. Jullie zijn conservatief. Jullie zijn nieuwlichters. Het is altijd zo geweest, waarom moet het anders? Of: “Dit is de Wet, basta”. Ik las deze opmerkingen* in een meditatie over deze tekst van de Handelingen. En dat is goed bekeken!

Als we ons eens lieten inspireren door de jonge Kerk? “Geen enkele last opleggen dan wat strikt noodzakelijk is”.

Welke lasten, en door wie, worden opgelegd aan anderen ?...

De vredewens die we zo dadelijk uitspreken moge ook de conclusie zijn van deze overweging:

Heer Jezus Christus, Gij hebt aan uw Apostelen gezegd: Vrede laat ik U, mijn vrede geef ik U, let niet op onze zonden maar op het geloof van Uw Kerk; vervul Uw belofte: geef vrede en maak ons een. Gij die leeft in eeuwigheid. Amen.

**in: Paul Chapel : “Goed bekeken” (Gooi en Sticht)*

=====
© Perikopen: Katholieke Bijbelstichting, 's-Hertogenbosch, Nederland.